milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie

SRE Milieudienst

Erratum oplegnotitie komplannen Duizel, Knegsel & Wintelre

Samenvatting uitgevoerde (milieu)onderzoeken

CERTIFIED COMPANY ISO 9001 / 14001

100% recycled drukwerk

Erratum oplegnotitie komplannen Duizel, Knegsel & Wintelre

Samenvatting uitgevoerde (milieu)onderzoeken

In opdracht van	Gemeente Eersel Postbus 12 5520 AA Eersel
Opgesteld door	SRE Milieudienst Keizer Karel V Singel 8 Postbus 435 5600 AK Eindhoven 040 2594687
Auteur	H. Janssen
Projectnummer	479160
Datum	2 november 2009
Status	Definitief

Inhoudsopgave

1. Noodzaak en beschrijving bouwplan 7

2. Toetsing aan mogelijke (milieu)belemmeringen kern Knegsel 9
2.1. Water 9
2.2. Geluidhinder 10
2.3. Luchtkwaliteit 10
2.4. Externe veiligheid 11
2.5. Milieuhinder (omliggende) bedrijvigheid 12
2.6. Archeologie en cultuurhistorie 13

3. Toetsing aan mogelijke (milieu)belemmeringen kern Wintelre 15
3.1. Water 15
3.2. Geluidhinder 16
3.3. Luchtkwaliteit 16
3.4. Externe veiligheid 17
3.5. Milieuhinder (omliggende) bedrijvigheid 18
3.6. Archeologie en cultuurhistorie 20

4. Gevolgen toetsing voor verdere procedure 21

Bijlagen

Bijlage 1: Aanvullende locaties Knegsel en omliggende bedrijven met bijbehorende contouren;
Bijlage 2: Aanvullende locaties Wintelre en omliggende bedrijven met bijbehorende contouren;
Bijlage 3: Wet geurhinder en veehouderij kern Knegsel;
Bijalge 4: Wet geurhinder en veehouderij kern Wintelre.

1. Noodzaak en beschrijving bouwplan

De gemeente Eersel ligt ingeklemd tussen het stedelijk gebied “Eindhoven / Veldhoven” aan de oostkant en het landelijk gebied aan de westkant. Ontwikkelingen en visies met betrekking tot de beleidsvelden ‘woningbouw’, ‘verkeer’, ‘cultuurhistorie’, ‘landbouw’, ‘natuurontwikkeling’ en ‘recreatie’ leiden tot spanningsvelden. Daarnaast dient de leefbaarheid in de kernen gewaarborgd te worden. Om het spanningsveld te verkleinen en de leefbaarheid te waarborgen, dient een en ander opgenomen te worden in de vigerende bestemmingsplannen. Daarnaast geldt vanuit de Wet ruimtelijke ordening om voor het gehele gemeentelijk grondgebied te beschikken over actuele bestemmingsplannen.

De hierboven genoemde redenen zijn voor de gemeente Eersel dan ook de aanleiding geweest om de bestemmingsplannen voor de kernen Duizel, Knegsel en Wintelre te actualiseren. Voor elke kern geldt dat mogelijk in de toekomst woningbouwprojecten plaats zullen vinden. Aangezien de plannen hiervoor nog in de kinderschoenen staan, worden deze mogelijke bouwlocaties in het bestemmingsplan opgenomen middels een wijzigingsbevoegdheid. Burgemeester en wethouders kunnen binnen de planperiode onder de in het bestemmingsplan opgenomen voorwaarden de bestemmingen wijzigen. Reeds eerder is door de SRE milieudienst een onderzoek uitgevoerd voor totaal 22 wijzigingsbevoegdheden. Hiervan is verslag gedaan in rapport “Erratum oplegnotitie komplannen Duizel, Knegsel & Wintelre”, project nummer 467538, d.d. 13 juli 2009.
In aanvulling op deze rapportage zijn een 5-tal aanvullende locaties onderzocht.
In bijlage 1 en 2 zijn kaarten opgenomen, waarop de aanvullende locaties opgenomen zijn. Het betreft 4 locaties in de kern Wintelre en 1 locatie in de kern Knegsel.
Voor Wintelre zijn dit de locaties naast Mostheuvel 2 (E23), 2 kavels Verlengd Aangelag (E24), naast Evertstraatje 2 (E25) en achter Akkerweg 13 (A26) en in Knegsel is dit de locatie ten zuiden van Alleman 19 (E27).

Bij het actualiseren van bestemmingsplannen geldt een verplichting tot het verrichten van (milieu)-onderzoeken. Voorliggende rapportage beschrijft het resultaat van de uitgevoerde onderzoeken voor aanvullende locaties in de kernen Knegsel en Wintelre (hoofdstuk 2 en 3). Daarnaast wordt in het afsluitende hoofdstuk aangegeven wat de gevolgen van de betreffende onderzoeken zijn voor de bestemmingsplanprocedure (hoofdstuk 4).

2. Toetsing aan mogelijke (milieu)belemmeringen kern Knegsel

Zoals in het vorige hoofdstuk al is beschreven, is voor het voeren van een r.o.-procedure noodzakelijk om de voorgenomen ontwikkeling(en) te toetsen aan mogelijke (milieu)belemmeringen. Dit hoofdstuk geeft voor de kern Knegsel kort de resultaten van deze toetsing weer voor de aanvullende locatie ten zuiden van Alleman 19 (E27). Voor detailinformatie wordt verwezen naar de oplegnotie, project nummer 467538, d.d. 13 juli 2009 waarin het eerder uitgevoerde onderzoek is opgenomen.

2.1. Water

De watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitvoeren van een watertoets betrekt de waterbeheerders actief bij ruimtelijke besluitvormingsprocessen en geeft water een duidelijke plek binnen de ruimtelijke ordening. Hierdoor worden waterbeheerders actief betrokken bij de ruimtelijke besluitvormingsprocessen en krijgt water een duidelijke plek in de ruimtelijke ordening. Zoals reeds eerder vermeld is door SRE Milieudienst een watertoets opgesteld (Watertoets Komplannen Eersel, Duizel, Knegsel en Wintelre, juli 2009). In deze waterparagraaf is een samenvatting de opgestelde watertoets en de aanvullende locatie Alleman 19; in de beschrijving is uitgegaan van twee situaties: de huidige en de situatie na gebruik van de wijzigingsbevoegdheden.

<u>Huidige situatie</u>
In vergelijking tot de kernen Duizel en Wintelre is binnen de kern Knegsel weinig oppervlaktewater aanwezig. In de directe nabijheid zijn wel enkele gebieden aanwezig die zijn aangewezen als Groene Hoofdstructuur. Het betreffen hier het bosgebied “De Molenvelden” ten noorden van de kern, ‘Het Oeienbos” ten zuiden en de “Knegselse Heide” ten noordoosten. Natte natuurparels bevinden zicht niet in de directe nabijheid. Daarnaast wordt de kern Knegsel en zijn directe omgeving niet aangemerkt als historisch nat. Wel moet opgemerkt worden dat een aantal wijzigingsgebieden gelegen zijn in (de directe nabijheid) van door de Keur beschermde gebieden; hier is het waterschap extra alert op het feit dat een bouwplan “hydrologisch neutraal” wordt ontwikkeld.

Volgens de wateratlas van Noord-Brabant bedraagt de gemiddelde maaiveldhoogte bij Knegsel ongeveer 26,4 m+NAP. Het laagste punt is gelegen aan de noordzijde (25,3 m+NAP); het hoogstgelegen punt van Knegsel bevindt zich in de noordwestzijde (28,3 m+NAP) en zuidzijde (26 m+NAP). Hierdoor is ook een variatie te zien in de aanwezige grondwatertrappen. Zo is ten noordwesten en zuidoosten van Knegsel sprake van watertrap VII en plaatselijk VII; in het zuidwesten en noordoosten zijn stroken met grondwatertrap VI aanwezig. De bijbehorende gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) van de genoemde grondwatertrappen is gelegen op een diepte van meer dan 120 cm beneden maaiveld (-mv). De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bedraagt voor trap VI 40-80 cm-mv. De GHG van watertrap VII is 80-140 cm-mv; bij watertrap VIII is deze gelegen op meer dan 140 cm-mv. Rondom de kern Knegsel zijn geen onttrekkingsppunten ten behoeve van landbouw, drinkwater of industrie bekent; de gemiddelde grondwaterstand wordt niet door dergelijke punten beïnvloed.

De bestaande bebouwing is aangesloten op het gemengde rioolstelsel van de gemeente Eersel. Het afvalwater wordt getransporteerd naar de RWZI in Eindhoven. Bij overbelasting van het rioolstelsel wordt door middel van overstorten het overtollige afvalwater geloosd op het oppervlaktewater. In het gemeentelijk rioleringsplan is opgenomen dat nieuw aan te leggen riolering niet langer een gemengd stelsel mag zijn, maar dient te bestaan uit een gescheiden of verbeterd gescheiden stelsel.

Toekomstige situatie
De wijzigingsbevoegdheid, voor de locatie ten zuiden van Alleman 19(E27), is nog niet concreet ingevuld. Het is dan ook nog niet mogelijk om aan te geven of en wat voor maatregelen genomen moeten worden om aan de eisen van het waterschap te kunnen voldoen, zoals deze gesteld zijn in het toetsingsinstrumentarium “Hydrologisch Neutraal Ontwikkelen”.

Voor dit te ontwikkelen gebieden dient een watertoets opgesteld te worden, wanneer de wijzigingsbevoegdheid concreet wordt ingevuld. Op dat moment kan concreet bepaald worden hoeveel en op welke wijze het water geborgen kan worden. Een geohydrologisch onderzoek is hierbij van belang, zodat duidelijk is welke capaciteiten de aanwezige bodem te bieden heeft.

Om verslechtering van de waterkwaliteit na uitbreiding te voorkomen, dienen geen uitlogende (bouw)materialen toegepast te worden. Hierbij kan gedacht worden aan zink, lood en koper. Tevens zou geen gebruik gemaakt moeten worden van chemische onkruid- en gladheidsbestrijding.

2.2. Geluidhinder

Geluidhinder kan ontstaan door verschillende activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan weg- en railverkeer maar ook aan industriële activiteiten. De Wet geluidhinder, de Wet milieubeheer en het bouwbesluit geven normen weer voor de hoogst acceptabele geluidbelasting en minimale geluidwering bij geluidsgevoelige functies zoals woningen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe situaties.

Percelen met een wijzigingsbevoegdheid zijn niet gelegen binnen de 35 KE-geluidcontour van Eindhoven Airport, een zone van een spoorlijn of een industrieterrein. Met betrekking tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen speelt dan ook één vorm van geluidhinder, te weten wegverkeerslawaai. Door SRE Milieudienst is een akoestisch onderzoek opgesteld waarin dit aspect voor de 22 wijzigingsbevoegdheden is onderzocht. (Verkennend akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai komplannen Duizel, Wintelre en Knegsel, februari 2009). De resultaten van dit onderzoek, voorzover betrekking hebbende op de wijzigingsbevoegdheid in Knegsel, wordt hieronder beschreven.

Voor de locatie ten zuiden van Alleman 19 in Knegsel geldt, dat deze niet gelegen zijn binnen een zone van een zoneplichtige weg als bedoeld in de Wet geluidhinder. De omliggende wegen maken namelijk onderdeel uit van een 30-km/h-zone. Dergelijke wegen hoeven in het kader van de Wet geluidhinder niet getoetst te worden.

Voor de wijzigingsbevoegdheid geldt dat ten tijde van de bouwvergunningsaanvraag de geluidbelasting op de gevel en de karakteristieke geluidwering van de gevel bepaald moeten worden. Op dit moment is dit niet mogelijk, daar nog geen concrete invulling van de gebieden bekend zijn.

2.3. Luchtkwaliteit

Voor een aantal stoffen in de lucht gelden wettelijke grenswaarden, welke zijn vastgelegd in het hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (de zogenaamde Wet luchtkwaliteit). De luchtkwaliteitseisen zijn vastgelegd in Bijlage 2 van deze wet. Voor NO_2 (stikstofdioxide) kent de wet tijdelijk verhoogde grenswaarden, ofwel plandrempels. Bij overschrijding van deze plandrempels dient een plan opgesteld te worden, waarin wordt aangegeven op welke wijze in 2010 voldaan zal gaan worden aan de grenswaarden. Voor fijn stof zijn (PM_{10}) geen plandrempels meer van toepassing.

De normen zijn gesteld ter bescherming van de gezondheid van de mens. De luchtkwaliteit dient in zijn algemeenheid, met uitzondering van de werkplek, bepaald te worden. Het ontstaan van nieuwe knelpunten moet worden voorkomen. De gemeente toetst daartoe nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen expliciet aan de normen uit de Wet luchtkwaliteit. Is de verwachting dat de ontwikkeling zal leiden tot overschrijding van de normen, dan wordt naar een zodanig (technisch en/of planologisch) alternatief gezocht dat wordt voldaan aan de normen.

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze projecten kunnen zonder toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen worden uitgevoerd. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de grens van 1% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof en stikstofdioxide niet wordt overschreden. In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekende mate' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Ten aanzien van woningbouwlocaties is in de regeling gesteld dat de volgende situaties niet in betekende mate bijdragen:

- Netto niet meer dan 500 woningen in geval van één ontsluitingsweg.
- Netto niet meer dan 1.000 woningen in geval van twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling.

De wijzigingsbevoegdheden die in het bestemmingsplan voor de kom van Knegsel zijn opgenomen, zijn zowel samen als afzonderlijk te karakteriseren als 'niet in betekende mate'. Het totale aantal woningen dat door middel van deze bevoegdheden gerealiseerd kan worden, bedraagt namelijk minder dan 1.000. Het berekenen van de bijdrage van deze projecten aan de verslechtering van de luchtkwaliteit is dan ook ingevolge de Wet luchtkwaliteit niet noodzakelijk.

Door SRE Milieudienst is desondank reeds eerder een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd (Wet luchtkwaliteit; Komplan Knegsel, maart 2009). Met behulp van GeoStacks versie 1.13 zijn voor de kom Knegsel luchtkwaliteitsberekeningen uitgevoerd voor de huidige situatie (2009) en de autonome ontwikkeling in 2010 en 2019. Uit deze berekeningen blijkt:

- dat in de kom van Knegsel geen bedrijven zijn gelegen die vanuit luchtkwaliteitsoogpunt enige relevantie hebben. Aanwezige bedrijven dragen op lokaal niveau verwaarloosbaar bij aan het achtergrondniveau;
- dat de bijdrage van de snelweg aan de achtergrondconcentratie beperkt is en niet leidt tot overschrijdingen van de grenswaarden;
- dat voor de stoffen NO_2 en PM_{10} (fijn stof) afkomstig van het lokale wegverkeer ruimschoots aan de luchtkwaliteitsnormen, zoals opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer, voldaan kan worden.

Voor de toetsing van de luchtaspecten kan verwezen worden naar dit onderzoek. Uit dit onderzoek blijkt dat de Wet luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aan de Alleman 19.

2.4. Externe veiligheid

In wet- en regelgeving met betrekking tot het thema externe veiligheid wordt onderscheidt gemaakt in diverse risicobronnen. Zo wordt voor wat betreft de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor, water, door de lucht en door buisleidingen wordt getoetst aan de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (circulaire RNVGS). Voor buisleidingen geldt ook de circulaire "Zoneringen hogedruk aardgastransportleidingen".

In de door SRE Milieudienst opgestelde memo externe veiligheid (Memo Toetsing Externe Veiligheid voor een 22-tal RO-locaties (Ruimtebalans 2008/2009) in de komplannen Duizel, Wintelre en Knegsel, januari 2009) is in kaart gebracht wat de externe risico's zijn rondom de verschillende wijzigingsbevoegdheden in de kern Knegsel:

Risicovolle inrichtingen	Op basis van de Provinciale Risicokaart kan geconcludeerd worden, dat in de nabijheid van het plangebied geen risicovolle activiteiten zijn gelegen, welke een nadelige invloed kunnen hebben op de voorgenomen ontwikkeling.
Transport over weg	De doorgaande routes waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, zijn op ruime afstand van het plangebied gelegen. Deze zijn dan ook als niet significant te beschouwen.
Transport over rail	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen spoorlijnen gelegen, waarover gevaarlijke stoffen getransporteerd worden.
Transport over water	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen wateren gelegen, waarover gevaarlijke stoffen getransporteerd worden.
Transport door lucht	Het plan is buiten de gangbare aanvlieg- en opstijgroutes van het militaire en burgervliegveld (Eindhoven Airport) gelegen.
Transport door buisleidingen	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen ondergrondse buisleidingen (hogedruk of brandstof) gelegen.
Hoogspanningsleidingen en GSM-masten	In de directe nabijheid van het plangebied bevinden zich geen hoogspanningsleidingen en GSM-masten.

Geconcludeerd kan worden dat ten aanzien van de beschouwde aspecten het thema externe veiligheid geen belemmeringen oplevert voor de geplande wijzigingsbevoegdheden voor de aanvullende locatie Alleman 19 in het komplan Knegsel.

2.5. Milieuhinder (omliggende) bedrijvigheid

In de directe nabijheid van een bouwlocatie kunnen bedrijven gelegen zijn die eventuele gevolgen voor het plan kunnen hebben. Denk hierbij aan geurcontouren van agrarische bedrijven, maar ook milieuhinder veroorzaakt door andere bedrijfstypen kan een rol spelen. Daarnaast kan het bouwplan zelf bedrijvigheid mogelijk maken, dat weer een (nadelige) invloed om de omgeving kan hebben. In deze paragraaf wordt een en ander nader beschreven aan de hand van de volgende twee kaders: 1. de VNG-lijst "Bedrijven en milieuzonering" en 2. de Wet geurhinder en veehouderijen. Onderstaande is gebaseerd op de kaart in bijlage 1; hierop zijn voor alle bedrijven in de kern Knegsel de maximale hindercontouren ingetekend. Voor het onderdeel "geur" is door SRE Milieudienst een rapportage opgesteld ("Wet geurhinder en veehouderij; Omgekeerde werking en leefklimaat komplannen

gemeente Eersel – kern Knegsel", maart 2009). Hierbij kan opgemerkt worden dat de geurberekening gebaseerd is op het gewijzigde BvB bestand, d.d. 9 oktober 2009.

VNG-lijst "Bedrijven en milieuzonering"
Vanaf het eind van de jaren '80 wordt voor milieuzonering gebruik gemaakt van de VNG-lijst "Bedrijven en milieuzonering". Zoals de naam al doet vermoeden is deze bedrijvenlijst opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Voor vrijwel alle bedrijfstypen en –activiteiten geeft deze lijst voor de milieuaspecten geur, stof (luchtkwaliteit), geluid en gevaar 'afstandswaarden'. Deze milieuaspecten zijn bepalend voor de vraag in hoeverre tussen een belastende en een gevoelige functie verweving mogelijk is, dan wel ruimtelijke scheiding noodzakelijk is. De afstandswaarden in de lijst zijn bepaald ten opzichte van een rustige woonwijk en zijn indicatief. Door middel van een goede motivatie kan dus van deze afstanden afgeweken worden (zie ook Raad van State-uitspraak 200201659/1).

Door SRE Milieudienst zijn, op basis van de VNG-lijst, voor alle bedrijven in de kern van Knegsel de maximale hindercontouren in beeld gebracht (zie kaart in bijlage 1). Uit deze afbeelding blijkt dat de geen hindercontour gelegen is over de locatie E27. De VNG-lijst leidt hier dan ook niet tot belemmeringen op het eventuele bouwplan.

Wet geurhinder en veehouderijen
De aanvullende wijzigingsbevoegdheid in het komplan Knegsel bevat een wijziging naar de bestemming wonen; deze bestemming leidt tot de oprichting van geurgevoelige objecten zoals bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij tot het aangemerkt worden als geurgevoelige objecten. Bij de beoordeling of het leefklimaat ter plaatse van deze wijzigingsbevoegdheden acceptabel is, dient de geurbelasting veroorzaakt door de individuele bedrijven (voorgrondbelasting) en de geurbelasting op het plangebied veroorzaakt door alle veehouderijen samen (achtergrondbelasting) in beeld te worden gebracht. Beoordeeld moet worden of de belasting acceptabel is.

De voorgrondbelasting is in het onderzoek uitgerekend met V-stacks-gebied. Zoals reeds eerder opgemerkt is de berekening gebaseerd op het recentelijk gewijzigde BvB-bestand van de gemeente Eersel.

Uit het onderzoek blijkt, dat bij de locatie E27 met wijzigingsbevoegdheid geen geurcontouren over het desbetreffende plangebied zijn gelegen.

De achtergrondbelasting is voor dit onderzoek opnieuw bepaald middels een nieuwe berekening. Uit deze berekening blijkt dat de achtergrondbelasting bij de locatie met de wijzigingsbevoegdheid laag is. Het leefklimaat wordt beoordeeld als zeer goed.

Gesteld kan worden dat bij elke wijzigingsbevoegdheid een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gewaarborgd is. De Wet geurhinder en veehouderij legt dan ook geen restricties op aan de geplande wijzigingsbevoegdheden.

2.6. Archeologie en cultuurhistorie

SRE Milieudienst heeft voor aanvullende locaties een quickscan uitgevoerd naar de archeologische waarden in het gebied. Hierbij is gebruik gemaakt van het eerder uitgevoerde bureauonderzoek (Archeologisch bureauonderzoek komplannen Knegsel, Duizel en Wintelre, januari 2009). Een dergelijk onderzoek heeft als doel het verwerven van informatie over bekende of te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied. Aan de hand van deze gegevens kan een

gebiedsspecifiek archeologisch verwachtingsmodel worden opgesteld, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van (eventueel) vervolgonderzoek.

Uit de uitgevoerde quick scan blijkt dat de onderzoekslocaties in Knegsel deels zijn gelegen op dekzandruggen en deels in het beekdallandschap. Dergelijke overgangsgebieden waren gedurende lange perioden in de geschiedenis aantrekkelijk voor bewoning en begraving. Tevens is het van belang dat de onderzoeklocaties zijn gelegen in de historische kern van Knegsel, waardoor er een hoge verwachting is voor middeleeuwse nederzettingsresten. De kans dat tijdens toekomstige nieuwbouw behoudeniswaardige archeologische resten verloren gaan, is aanzienlijk. Nader archeologisch onderzoek is dan ook noodzakelijk bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid.

3. Toetsing aan mogelijke (milieu)belemmeringen kern Wintelre

Zoals in het vorige hoofdstuk al is beschreven, is voor het voeren van een r.o.-procedure noodzakelijk om de voorgenomen ontwikkeling(en) te toetsen aan mogelijke (milieu)belemmeringen. Dit hoofdstuk geeft voor de kern Wintelre kort de resultaten van deze toetsing weer voor de aanvullende locaties aan de Mostheuvel (E23), Verlengd Aangelag (E24), Naast Everstraatje 2 (E25) en achter de Akkerweg 13. Voor detailinformatie wordt verwezen naar de oplegnotie, project nummer 467538, d.d. 13 juli 2009 waarin het eerder uitgevoerde onderzoek is opgenomen.

3.1. Water

De watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitvoeren van een watertoets betrekt de waterbeheerders actief bij ruimtelijke besluitvormingsprocessen en geeft water een duidelijke plek binnen de ruimtelijke ordening. Hierdoor worden waterbeheerders actief betrokken bij de ruimtelijke besluitvormingsprocessen en krijgt water een duidelijke plek in de ruimtelijke ordening. Door SRE Milieudienst is een watertoets opgesteld (Watertoets Komplannen Eersel, Duizel, Knegsel en Wintelre, juli 2009). Deze waterparagraaf is een samenvatting de opgestelde watertoets; in de beschrijving is uitgegaan van twee situaties: de huidige en de situatie na gebruik van de wijzigingsbevoegdheden.

<u>Huidige situatie</u>
In vergelijking met de kernen Duizel en Knegsel beschikt de kern Wintelre over het meeste oppervlaktewater. Vooral aan de noord-oost en de zuidkant van de kern zijn verscheidende oppervlaktewateren gelegen, voornamelijk sloten en waterlopen. Ten zuidwesten van de kern is een Groene Hoofdstructuur gelegen in de vorm van multifunctioneel bos “Buikheide Oude Molen”. Tevens is aan deze zijde van Wintelre een 25-jarig bodembeschermingsgebied gelegen. Een dergelijke zone geeft aan binnen welke gebieden bodem en grondwater beschermd dienen te worden tegen verontreiniging. Natte natuurparels bevinden zicht niet in de directe nabijheid. Daarnaast wordt de kern Wintelre en zijn directe omgeving niet aangemerkt als historisch nat; wel is het dorp gelegen in een infiltratiegebied. In het noordoosten en –westen komt af en toe kwel voor.

Volgens de wateratlas van Noord-Brabant bedraagt de gemiddelde maaiveldhoogte bij Wintelre ongeveer 21,4 m+NAP. Het laagste punt is gelegen aan de noordoostzijde (20,6 m+NAP); het hoogstgelegen punt van Wintelre bevindt zich in de noordwestzijde (21,8 m+NAP) en zuidoostzijde (21,7 m+NAP). Hierdoor is ook een variatie te zien in de aanwezige grondwatertrappen. Deze varieert van Va en Vb in het zuiden tot VI in het noordwesten en zuidoosten. Ten westen en oosten van Wintelre is sprake van grondwatertrap VII en plaatselijk zelfs VIII. Voor alle grondwatertrappen geldt dat de bijbehorende gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) gelegen is op een diepte van meer dan 120 cm beneden maaiveld (-mv). De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bedraagt voor trap Va minder dan 25 cm-mv; voor Vb 25-40 cm-mv, voor VI 40-80 cm-mv, voor VII 80-140 cm-mv en voor VIII meer dan 140 cm-mv. Rondom de kern Wintelre zijn diverse onttrekkingsppunten ten behoeve van beregening gelegen; de gemiddelde grondwaterstand wordt door deze punten beïnvloed.

De bestaande bebouwing is aangesloten op het gemengde rioolstelsel van de gemeente Eersel. Het afvalwater wordt getransporteerd naar de RWZI in Eindhoven. Bij overbelasting van het rioolstelsel wordt door middel van overstorten het overtollige afvalwater geloosd op het oppervlaktewater. In het gemeentelijk rioleringsplan is opgenomen dat nieuw aan te leggen riolering niet langer een gemengd stelsel mag zijn, maar dient te bestaan uit een gescheiden of verbeterd gescheiden stelsel.

Toekomstige situatie
De wijzigingsbevoegdheden, zoals deze zijn opgenomen in het bestemmingsplan Kom Wintelre, zijn nog niet concreet ingevuld. Het is dan ook nog niet mogelijk om aan te geven of en wat voor maatregelen genomen moeten worden om aan de eisen van het waterschap te kunnen voldoen, zoals deze gesteld zijn in het toetsingsinstrumentarium “Hydrologisch Neutraal Ontwikkelen”.

Voor de gebieden E23 t/m E26 dient een watertoets opgesteld te worden, wanneer de wijzigingsbevoegdheid concreet wordt ingevuld. Op dat moment kan concreet bepaald worden hoeveel en op welke wijze het water geborgen kan worden. Een geohydrologisch onderzoek is hierbij van belang, zodat duidelijk is welke capaciteiten de aanwezige bodem te bieden heeft.

Om verslechtering van de waterkwaliteit na uitbreiding te voorkomen, dienen geen uitlogende (bouw)materialen toegepast te worden. Hierbij kan gedacht worden aan zink, lood en koper. Tevens zou geen gebruik gemaakt moeten worden van chemische onkruid- en gladheidsbestrijding.

3.2. Geluidhinder

Geluidhinder kan ontstaan door verschillende activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan weg- en railverkeer maar ook aan industriële activiteiten. De Wet geluidhinder, de Wet milieubeheer en het bouwbesluit geven normen weer voor de hoogst acceptabele geluidbelasting en minimale geluidwering bij geluidsgevoelige functies zoals woningen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe situaties.

Percelen met een wijzigingsbevoegdheid zijn niet gelegen binnen de 35 KE-geluidcontour van Eindhoven Airport, een zone van een spoorlijn of een industrieterrein. Met betrekking tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen speelt dan ook één vorm van geluidhinder, te weten wegverkeerslawaai. Door SRE Milieudienst is een akoestisch onderzoek opgesteld waarin dit aspect voor de 22 wijzigingsbevoegdheden is onderzocht. (Verkennend akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai komplannen Duizel, Wintelre en Knegsel, februari 2009). De resultaten van dit onderzoek, voorzover betrekking hebbende op de wijzigingsbevoegdheden in Wintelre, worden hieronder beschreven.

Voor alle (4) wijzigingsbevoegdheden in Wintelre geldt, dat deze niet gelegen zijn binnen een zone van een zoneplichtige weg als bedoeld in de Wet geluidhinder. De omliggende wegen maken namelijk onderdeel uit van een 30-km/h-zone. Dergelijke wegen hoeven in het kader van de Wet geluidhinder niet getoetst te worden.

Voor alle wijzigingsbevoegdheden geldt dat ten tijde van de bouwvergunningsaanvraag de geluidbelasting op de gevel en de karakteristieke geluidwering van de gevel bepaald moeten worden. Op dit moment is dit niet mogelijk, daar nog geen concrete invulling van de gebieden bekend zijn.

3.3. Luchtkwaliteit

Voor een aantal stoffen in de lucht gelden wettelijke grenswaarden, welke zijn vastgelegd in het hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (de zogenaamde Wet luchtkwaliteit). De luchtkwaliteitseisen zijn vastgelegd in Bijlage 2 van deze wet. Voor NO_2 (stikstofdioxide) kent de wet tijdelijk verhoogde grenswaarden, ofwel plandrempels. Bij overschrijding van deze plandrempels dient een plan opgesteld te worden, waarin wordt aangegeven op welke wijze in 2010 voldaan zal gaan worden aan de grenswaarden. Voor fijn stof zijn (PM_{10}) geen plandrempels meer van toepassing.

De normen zijn gesteld ter bescherming van de gezondheid van de mens. De luchtkwaliteit dient in zijn algemeenheid, met uitzondering van de werkplek, bepaald te worden. Het ontstaan van nieuwe knelpunten moet worden voorkomen. De gemeente toetst daartoe nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen expliciet aan de normen uit de Wet luchtkwaliteit. Is de verwachting dat de ontwikkeling zal leiden tot overschrijding van de normen, dan wordt naar een zodanig (technisch en/of planologisch) alternatief gezocht dat wordt voldaan aan de normen.

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze projecten kunnen zonder toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen worden uitgevoerd. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de grens van 1% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof en stikstofdioxide niet wordt overschreden. In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekende mate' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Ten aanzien van woningbouwlocaties is in de regeling gesteld dat de volgende situaties niet in betekende mate bijdragen:

- Netto niet meer dan 500 woningen in geval van één ontsluitingsweg.
- Netto niet meer dan 1000 woningen in geval van twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling.

De wijzigingsbevoegdheden die in het bestemmingsplan voor de kom van Wintelre zijn opgenomen, zijn zowel samen als afzonderlijk te karakteriseren als 'niet in betekende mate'. Het totale aantal woningen dat door middel van deze bevoegdheden gerealiseerd kan worden, bedraagt namelijk minder dan 1.000. Het berekenen van de bijdrage van deze projecten aan de verslechtering van de luchtkwaliteit is dan ook ingevolge de Wet luchtkwaliteit niet noodzakelijk.

Desondanks is door SRE Milieudienst een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd (Wet luchtkwaliteit; Komplan Wintelre, maart 2009). Met behulp van GeoStacks versie 1.13 zijn voor de kom Wintelre luchtkwaliteitsberekeningen uitgevoerd voor de huidige situatie (2009) en de autonome ontwikkeling in 2010 en 2019. Uit deze berekeningen blijkt:

- dat in de kom van Knegsel geen bedrijven zijn gelegen die vanuit luchtkwaliteitsoogpunt enige relevantie hebben. Aanwezige bedrijven dragen op lokaal niveau verwaarloosbaar bij aan het achtergrondniveau;
- dat in de directe nabijheid van de kern geen snelweg is gelegen die een bijdrage levert aan de achtergrondconcentratie;
- dat voor de stoffen NO_2 en PM_{10} (fijn stof) afkomstig van het lokale wegverkeer ruimschoots aan de luchtkwaliteitsnormen, zoals opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer, voldaan kan worden.

De Wet luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen van de genoemde locaties E23 t/m E26.

3.4. Externe veiligheid

In wet- en regelgeving met betrekking tot het thema externe veiligheid wordt onderscheidt gemaakt in diverse risicobronnen. Zo wordt voor wat betreft de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor, water, door de lucht en door buisleidingen wordt getoetst aan de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (circulaire RNVGS). Voor buisleidingen geldt ook de circulaire "Zoneringen hogedruk aardgastransportleidingen".

In de door SRE Milieudienst opgestelde memo externe veiligheid (Memo Toetsing Externe Veiligheid voor een 22-tal RO-locaties (Ruimtebalans 2008/2009) in de komplannen Duizel, Wintelre en Knegsel, januari 2009) is in kaart gebracht wat de externe risico's zijn rondom de verschillende wijzigingsbevoegdheden in de kern Wintelre:

Risicovolle inrichtingen	Op basis van de Provinciale Risicokaart kan geconcludeerd worden, dat in de nabijheid van het plangebied geen risicovolle activiteiten zijn gelegen, welke een nadelige invloed kunnen hebben op de voorgenomen ontwikkeling.
Transport over weg	De doorgaande routes waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, zijn op ruime afstand van het plangebied gelegen. Deze zijn dan ook als niet significant te beschouwen.
Transport over rail	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen spoorlijnen gelegen, waarover gevaarlijke stoffen getransporteerd worden.
Transport over water	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen wateren gelegen, waarover gevaarlijke stoffen getransporteerd worden.
Transport door lucht	Het plan is buiten de gangbare aanvlieg- en opstijgroutes van het militaire en burgervliegveld (Eindhoven Airport) gelegen.
Transport door buisleidingen	In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen ondergrondse buisleidingen (hogedruk of brandstof) gelegen.
Hoogspanningsleidingen en GSM-masten	In de directe nabijheid van het plangebied bevinden zich geen hoogspanningsleidingen. Op de kerk van Wintelre is een GSM-mast aanwezig. Deze ligt echter op voldoende afstand van het project.

Geconcludeerd kan worden dat ten aanzien van de beschouwde aspecten het thema externe veiligheid geen belemmeringen oplevert voor de aanvullende wijzigingsbevoegdheden E23 t/m E26 in het komplan Wintelre.

3.5. Milieuhinder (omliggende) bedrijvigheid

In de directe nabijheid van een bouwlocatie kunnen bedrijven gelegen zijn die eventuele gevolgen voor het plan kunnen hebben. Denk hierbij aan geurcontouren van agrarische bedrijven, maar ook milieuhinder veroorzaakt door andere bedrijfstypen kan een rol spelen. Daarnaast kan het bouwplan zelf bedrijvigheid mogelijk maken, dat weer een (nadelige) invloed om de omgeving kan hebben. In deze paragraaf wordt een en ander nader beschreven aan de hand van de volgende twee kaders: 1. de VNG-lijst "Bedrijven en milieuzonering" en 2. de Wet geurhinder en veehouderijen. Onderstaande is gebaseerd op de kaart in bijlage 2; hierop zijn voor alle bedrijven in de kern Wintelre de maximale

hindercontouren ingetekend. Voor het onderdeel “geur” is door SRE Milieudienst een rapportage opgesteld (“Wet geurhinder en veehouderij; Omgekeerde werking en leefklimaat komplannen gemeente Eersel – kern Wintelre”, maart 2009). Hierbij kan opgemerkt worden dat de geurberekening gebaseerd is op het gewijzigde BvB bestand, d.d. 9 oktober 2009.

VNG-lijst “Bedrijven en milieuzonering”
Vanaf het eind van de jaren ’80 wordt voor milieuzonering gebruik gemaakt van de VNG-lijst “Bedrijven en milieuzonering”. Zoals de naam al doet vermoeden is deze bedrijvenlijst opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Voor vrijwel alle bedrijfstypen en –activiteiten geeft deze lijst voor de milieuaspecten geur, stof (luchtkwaliteit), geluid en gevaar ‘afstandswaarden’. Deze milieuaspecten zijn bepalend voor de vraag in hoeverre tussen een belastende en een gevoelige functie verweving mogelijk is, dan wel ruimtelijke scheiding noodzakelijk is. De afstandswaarden in de lijst zijn bepaald ten opzichte van een rustige woonwijk en zijn indicatief. Door middel van een goede motivatie kan dus van deze afstanden afgeweken worden (zie ook Raad van State-uitspraak 200201659/1).

Door SRE Milieudienst zijn, op basis van de VNG-lijst, voor alle bedrijven in de kern van Wintelre de maximale hindercontouren in beeld gebracht (zie kaart in bijlage 2). Uit deze afbeelding blijkt dat de volgende wijzigingsbevoegdheden zijn gelegen binnen één of meerdere maximale hindercontouren:

- Plangebied nummer E25 is gelegen binnen de hindercontouren van de bedrijven gesitueerd aan Kekkeneind 12 en het café den Babbel aan de Willibrordusstraat 16. Voor de milieucirkels van de bedrijven aan Kekkeneind 12 kan opgemerkt worden dat op kortere afstand al bestaande gevoelige objecten aanwezig zijn welke bepalend zijn. Daarom vormen deze wijzigingsbevoegdheden geen beperkende factor voor deze bedrijven. Nader onderzoek op dit punt wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.
  Voor café den Babbel kan opgemerkt worden dat op kleine afstand van de inrichting ook al geluidsgevoelige bestemmingen gerealiseerd zijn. Met name aan de achterzijde van het cafe is onlangs een nieuwe woning gesitueerd. Maar een nieuwe geluidsgevoelige bestemming op kleine afstand zou belemmeringen op kunnen leveren voor het reeds aanwezig café.
  Om dit te voorkomen dient bij een nadere uitwerking van het plangebied een nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de geluidsaspecten.

- Plangebied nummer E23 is gelegen binnen de maximale hindercontour van het bedrijf aan de Slikdijk 10. In het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan komplan Wintelre is voor de bedrijven gevestigd aan de Slikdijk 10, 12 en 14 een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Indien hieraan invulling gegeven wordt is een nader onderzoek niet noodzakelijk. Indien de bedrijfsactiviteiten met name aan de Slikdijk 10 gehandhaafd blijven is een nader onderzoek bij de nadere invulling van het gebied wenselijk.

Wet geurhinder en veehouderijen
De aanvullende wijzigingsbevoegdheid in het komplan Knegsel bevat een wijziging naar de bestemming wonen; deze bestemming leidt tot de oprichting van geurgevoelige objecten zoals bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij tot het aangemerkt worden als geurgevoelige objecten. Bij de beoordeling of het leefklimaat ter plaatse van deze wijzigingsbevoegdheden acceptabel is, dient de geurbelasting veroorzaakt door de individuele bedrijven (voorgrondbelasting) en de geurbelasting op het plangebied veroorzaakt door alle veehouderijen samen (achtergrondbelasting) in beeld te worden gebracht. Beoordeeld moet worden of de belasting acceptabel is.

De voorgrondbelasting is in het onderzoek uitgerekend met V-stacks-gebied. Zoals reeds eerder opgemerkt is de berekening gebaseerd op het recentelijk gewijzigde BvB-bestand van de gemeente Eersel.

Uit het onderzoek blijkt dat over de locaties E23 en E24 geen geurcontouren liggen. De geurcontour van de Gronstraat 7 ligt gedeeltelijk over locatie E25. Op kleinere afstand van deze veehouderij liggen echter al geurgevoelige objecten. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de belangen van omliggende bedrijven niet worden geschaad bij toekomstige ontwikkelingen.

De achtergrondbelasting is voor dit onderzoek opnieuw bepaald middels een nieuwe berekening. Uit deze berekening blijkt dat de achtergrondbelasting bij de locatie met de wijzigingsbevoegdheid laag is. Het leefklimaat wordt beoordeeld als zeer goed.

Gesteld kan worden dat bij elke wijzigingsbevoegdheid een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gewaarborgd is. De Wet geurhinder en veehouderij legt dan ook geen restricties op aan de geplande wijzigingsbevoegdheden.

3.6. Archeologie en cultuurhistorie

SRE Milieudienst heeft voor aanvullende locaties een quickscan uitgevoerd naar de archeologische waarden in het gebied. Hierbij is gebruik gemaakt van het eerder uitgevoerde bureauonderzoek (Archeologisch bureauonderzoek komplannen Knegsel, Duizel en Wintelre, januari 2009). Een dergelijk onderzoek heeft als doel het verwerven van informatie over bekende of te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied. Aan de hand van deze gegevens kan een gebiedsspecifiek archeologisch verwachtingsmodel worden opgesteld, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van (eventueel) vervolgonderzoek.

Uit de uitgevoerde quick scan blijkt dat de onderzoekslocaties in Wintelre deels zijn gelegen op dekzandruggen en deels in het beekdallandschap. Dergelijke overgangsgebieden waren gedurende lange perioden in de geschiedenis aantrekkelijk voor bewoning en begraving. Tevens is het van belang dat de onderzoeklocaties zijn gelegen in de historische kern van Knegsel, waardoor er een hoge verwachting is voor middeleeuwse nederzettingsresten. De kans dat tijdens toekomstige nieuwbouw behoudeniswaardige archeologische resten verloren gaan, is aanzienlijk. Nader archeologisch onderzoek is dan ook noodzakelijk bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid. Voor de locaties E24 en E26 is voor een gedeelte al een archeologisch onderzoek uitgevoerd.

4. Gevolgen toetsing voor verdere procedure

In het vorige hoofdstuk is beschreven welke gevolgen de wijzigingsbevoegdheden hebben op een aantal (milieu)thema's en/of andersom. Welke gevolgen dit heeft voor de verdere procedure, wordt in dit hoofdstuk uiteengezet.

De locaties E23 en E 25 zijn gelegen in de nabijheid van een inrichting waar op korte afstand al woningen gesitueerd zijn, maar om in de toekomst problemen te voorkomen is het wenselijk dat voor dat bij een toekomstige nadere uitwerking van het bestemmingsplan van deze locaties een nader akoestisch onderzoek uitgevoerd wordt. Dit vanweg de kleine afstand tot de bedrijven.
De overig (milieu)aspecten geven (nog) geen aanleiding tot aanpassing van het wijzigingsbevoegdheden. Wel wordt geadviseerd om in de planregels met betrekking tot de wijzigingsbevoegdheden een aantal voorwaarden op te nemen. Deze zouden betrekking moeten hebben op het voorkomen van negatieve gevolgen voor het watersysteem en ter bescherming van de aanwezige archeologische en cultuurhistorische waarden. Tevens dient als voorwaarde opgenomen te worden, dat het plan moet passen binnen de milieuhygiënische randvoorwaarden.

Bijlage 2:

Aanvullende locatie omliggende bedrijven met bijbehorende contouren kern Wintelre

Bijlage 1: Aanvulling milieuonderzoeken komplannen Eersel - kern Wintelre

Plangebieden en omliggende veehouderijen met bijbehorende contouren

milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie

SRE Milieudienst

T: 040 259 46 64
F: 040 269 45 99
E: gis.team@milieudienst.sre.nl
I: www.milieudienst.sre.nl

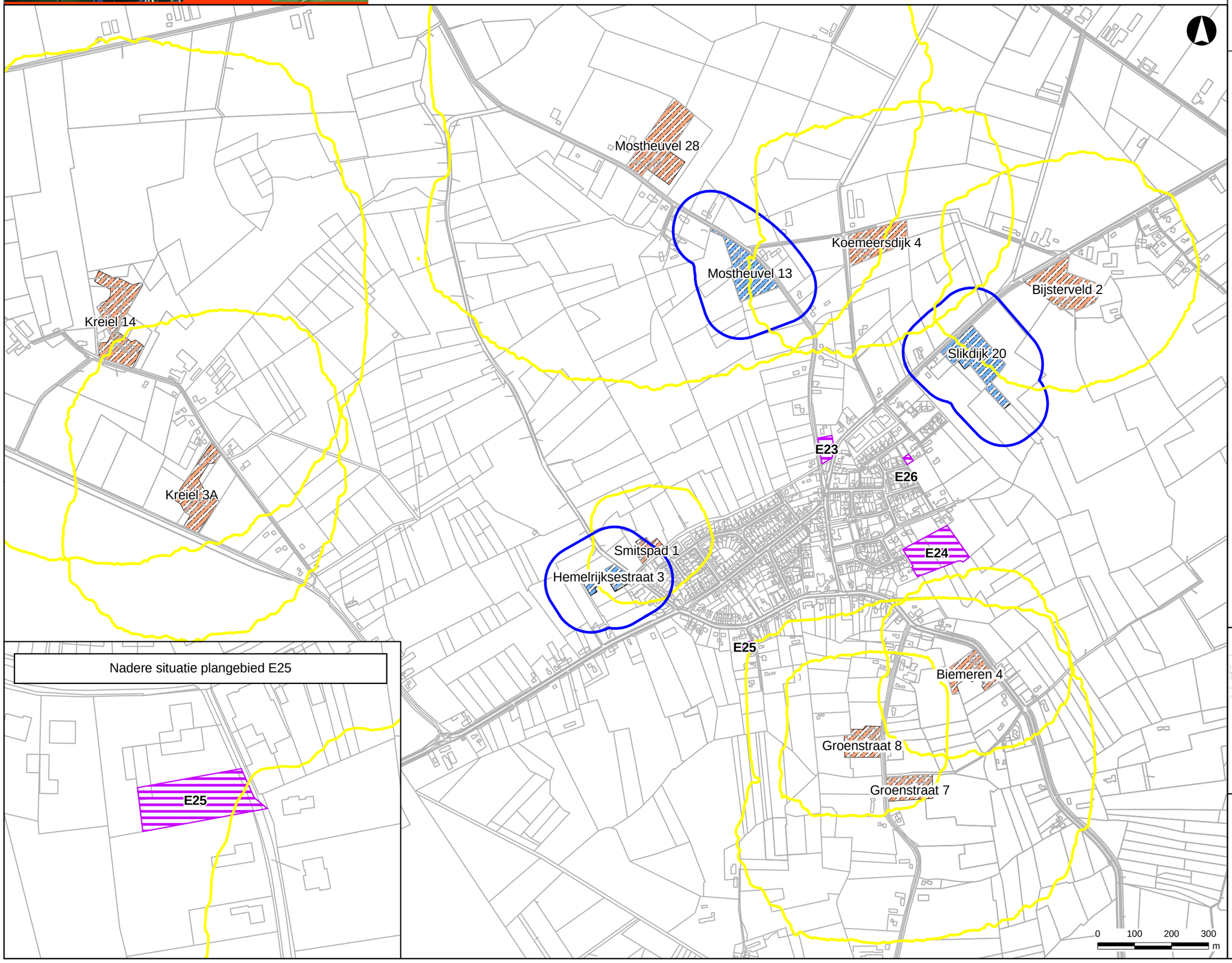

Legenda

- Indicatieve begrenzing onderzoekslocatie
- Vaste afstand 100 m
- Norm 3 ouE/m³
- Extensief bouwblok
- Intensief bouwblok

Opdrachtgever:	Gemeente Eersel
Projectnummer:	479160
Kaartnummer:	1
Datum:	14-10-2009
Auteur:	BN
Formaat:	A3
Schaal:	1:10.000
Copyright:	© SRE Milieudienst Eindhoven © Stichting GBKN

Bijlage 4:

Wet geurhinder en veehouderij kern Wintelre

milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie

SRE Milieudienst

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

Komplannen gemeente Eersel - kern Wintelre
Aanvulling

CERTIFIED COMPANY ISO 9001 / 14001

100% recycled drukwerk

milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie
SRE Milieudienst

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

Komplannen gemeente Eersel - kern Wintelre Aanvulling

In opdracht van	Gemeente Eersel
Opgesteld door	SRE Milieudienst Keizer Karel V Singel 8 Postbus 435 5600 AK Eindhoven 040 2594605
Auteur	Bert van de Nieuwenhuzyen
Projectnummer	479160
Datum	15 oktober 2009
Status	Concept

Inhoudsopgave

1. Inleiding en opdracht **1**
1.1. Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening 1
1.2. Belangen afwegen 2
1.3. Bouwen binnen geurcontouren 2

2. Beoordeling van het plangebied **5**
2.1. Woon- en leefklimaat 5
2.2. Belangen van veehouderijen 5
2.3. Werkwijze 5

3. Resultaten **6**
3.1. Plangebied E23 6
3.2. Plangebied E24 8
3.3. Plangebied E25 10
3.4. Plangebied E26 12

Bijlagen

Bijlage A Het weten waard **15**

Bijlage 1 Aanvulling milieuonderzoeken komplannen Eersel – kern Wintelre

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

Aanvulling Komplannen Eersel – kern Wintelre

Rapport
over een onderzoek naar de geuruitstoot door veehouderijen en betekenis voor ruimtelijke plannen in het licht van de Wet geurhinder en veehouderij

De gemeente Eersel wil het ontwikkelen van woningbouw toestaan op verschillende inbreidingslocaties in de kern Wintelre en enkele uitbreidingslocaties (extensiveringsgebied overig) nabij de kern Wintelre. De gemeente wil inzicht in de mogelijkheden en beperkingen als gevolg van de veehouderijen in de omgeving. De gemeente Eersel heeft de SRE Milieudienst de opdracht verstrekt dit te onderzoeken en daarvoor de geurcontouren van omliggende veehouderijen in beeld te brengen en een beoordeling te maken van het leefklimaat. Het onderzoek betreft de doorwerking van de Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening cq. de omgekeerde werking.

De gemeente Eersel is voornemens een geurverordening met andere normen vast te stellen. Deze geurverordening stelt de volgende normen:

- De norm van 7 ou_E/m^3 voor de maximale geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen plangebieden voor woningbouw en industrieterreinen in zoverre deze zijn opgenomen op de bijbehorende verordeningskaart.
- Een afstand van ten minste 50 meter tot een geurgevoelig object gelegen in de bebouwde kom. Dit heeft betrekking op veehouderijen waar maximaal 50 dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld.

De normstelling is onderbouwd in de gebiedsvisie geurhinder en veehouderij.
Buiten de gebieden genoemd in de verordening, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen en afstanden. Dit betekent dat in de bebouwde kom van de woonkernen de wettelijke norm van 3 ou_E/m^3 en in het buitengebied de wettelijke norm van 14 ou_E/m^3 geldt. In de bebouwde kom geldt een vaste afstand van 100 meter voor veehouderijen waar meer dan 50 dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld. In het buitengebied geldt een vaste afstand van 50 meter. In het onderhavige rapport zal worden uitgegaan van genoemde normstelling en vaste afstanden.

1. Inleiding en opdracht

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit veehouderijen. De wet bevat twee regimes:

- normen voor de maximaal toelaatbare geurbelasting van een veehouderij. Deze normen zijn uitgedrukt in geureenheden: odour units (ou_E/m^3)[1]. Het wetsvoorstel kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarbinnen een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Gemeenten mogen van de wettelijke normen afwijken binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Dergelijke afwijkende normen gelden alleen in een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebiedsvisie vastleggen. Op basis daarvan wordt de achtergrondbelasting t.g.v. meerdere veehouderijen berekend en wordt een onderbouwing gevonden voor de afwijkende individuele normstelling. De afwijkende normen worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd; of
- vaste afstanden voor een groep dieren[2] waarvoor geen odour units beschikbaar zijn. Voor deze groep gelden vaste afstanden: 100 meter naar een woning in de bebouwde kom en 50 meter naar een woning in het buitengebied. Deze groep van 'vaste afstand dieren' kenden we ook al onder de 'oude' regelgeving.

Op basis van deze normen of vaste afstanden wordt een aanvraag om een milieuvergunning van een veehouderij getoetst. Afhankelijk van de uitkomst wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd.

1.1. Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening

De Wgv wordt dus gebruikt om de geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen te beoordelen op geur vanwege de *veehouderij*, heeft zij indirect consequenties voor de totstandkoming van *geurgevoelige objecten*. Die uitstraling van de geurregelgeving naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. De reden voor die uitstraling is duidelijk: een geurnorm beoogd mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder. Omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder, bijvoorbeeld door zich in de directe nabijheid van de veehouderij te vestigen.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte voor ruimte- woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan vrijstelling van het bestemmingsplan worden gevraagd volgens artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming over deze vrijstelling moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk.

---

1 De emissie van geurstoffen uitgedrukt in odour units is bekend van varkens, pluimvee, schapen, geiten, eenden, vleeskalveren en vleesstieren. De emissies zijn gemeten aan stallen, zowel met als zonder emissiearme systemen.

2 Voor een groep dieren is de geurmissie tot nu toe nog niet gemeten. Voor deze groep dieren zijn dus geen emissies van geurstoffen bekend. Het betreft: melk- en kalfkoeien, zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, pelsdieren, paarden en andere dieren die niet onder voetnoot 1 zijn genoemd.

1.2. Belangen afwegen

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade (49 Wro). Er zijn in ieder geval twee relevante partijen, de veehouderij en de toekomstige bewoner of een andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme):

- de veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en het uitvoeren van uitbreidingen (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te realiseren;
- de toekomstige bewoner heeft belang bij een aanvaarbaar woon- en verblijfklimaat.

Samengevat betekent het voorgaande dat bij het beoordelen van plangebieden belangen van de veehouderij de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

a. Is ter plaatse een aanvaarbaar woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).
b. Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

1.3. Bouwen binnen geurcontouren

Volgens bestaande jurisprudentie geldt dat bouwen binnen stankcirkels niet toelaatbaar is. Bij de oude stankregelgeving moesten geplande geurgevoelige objecten daarom minimumafstanden tot veehouderijen in acht houden. Als deze lijn wordt doorgetrokken naar de Wgv, is het niet toelaatbaar om geurgevoelige objecten te bouwen binnen de geurcontouren van de geldende norm of vaste afstand. Op deze regel zijn uitzonderingen mogelijk waarbij onderscheid moet worden gemaakt tussen geurcontouren gebaseerd op odour units en geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden.

<u>Geurcontouren gebaseerd op Odour units</u>

Als binnen de contour van de norm al geurgevoelige objecten liggen, wordt de veehouderij niet in alle gevallen in zijn belangen geschaad door nieuwbouw binnen de contour. Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en verblijfklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de contour van de geldende norm geurgevoelige objecten te bouwen. Voor bouwplannen zowel binnen als buiten de contour van de geurnorm is het, voor een zorgvuldige besluitvorming, nodig om de verwachte voorgrond geurbelasting in het plangebied te evalueren. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van geurcontouren, maar ook van berekeningen uitgevoerd met V-stacks-gebied.

Van belang om op te merken is dat een bepaalde norm voor de voorgrondbelasting niet alleen van belang is voor de bescherming van geurgevoelige objecten. Deze is vaak van belang om het leefklimaat in de zin van de achtergrondbelasting aanvaardbaar te houden. Bepaalde (aangescherpte) normen op woonkernen hebben tot doel de veehouderijen in de omgeving zodanig in de ontwikkeling beperken dat een aanvaardbaar achtergrondniveau is te waarborgen. Dit blijkt uit de gebiedsvisie. Dit betekent dat de norm van de voorgrondbelasting niet zo zeer

belangrijk is vanwege het aanvaarbare voorgrondniveau van de geurbelasting maar voor de achtergrondbelasting. Nu de norm voor de voorgrondbelasting en de bijbehorende contour geen uitspraak doet over het acceptabel geurniveau door de voorgrondbelasting, moet hier opnieuw naar gekeken worden. Op basis van de voorgrond geurbelasting in relatie tot het hinderpercentage is de gemeente bijvoorbeeld van mening dat een voorgrondbelasting van 6 ou_E/m^3 (hinderpercentage 14%) een aanvaardbaar woon- en leefklimaat biedt (hinderpercentage 14% wordt beoordeeld als een redelijk goed leefklimaat; bijlage 6 en 7, handreiking bij de Wgv, Infomil mei 2007).

Nieuw in de hele systematiek is dat - in tegenstelling tot het verleden - op grond van odour units een beoordeling van het leefklimaat is te maken.

Tabel 1: Dosis-effectrelatie voor- en achtergrondbelasting, hinderpercentage en leefklimaat

Voorgrondbelasting (ou_E/m^3)	**Achtergrondbelasting (ou_E/m^3)**	**Geurgehinderden [%]**	**Leefklimaat**
< 1,5	**< 3**	**< 5**	**Zeer goed**
1,5 - 3,5	**3 - 7**	**5 - 10**	**Goed**
3,5 - 6,5	**7 - 13**	**10 - 15**	**Redelijk goed**
6,5 - 10	**13 - 20**	**15 - 20**	**Matig**
10 - 14	**20 - 28**	**20 - 25**	**Tamelijk slecht**
14 - 19	**28 - 38**	**25 - 30**	**Slecht**
19 - 25	**38 - 50**	**30 - 35**	**Zeer slecht**
> 25	**> 50**	**> 35**	**Extreem slecht**

<u>Geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden</u>
Bij bedrijven met vaste afstanden zijn geen odour units bekend (zie voetnoot 1 en 2). Gelet op het voorafgaande is dus ook geen beoordeling van het leefklimaat te maken. Daarom is het bouwen binnen de geurcontouren van vaste afstanden dus altijd uitgesloten.

Bron bij deze paragraaf is gebruik gemaakt van de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij (paragraaf 3.4; Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen, aanvulling 23 mei 2007) en het onderzoek naar het 'Bouwen in stankcirkels'. Beide documenten zijn te vinden op www.InfoMil.nl > Agrarische wetgeving > Landbouw > Stank > Wet geurhinder en veehouderij.

2. Beoordeling van het plangebied

Voor een zorgvuldige besluitvorming moeten de plangebieden in de kern Wintelre op de volgende aspecten worden beoordeeld:
Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).
Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

2.1. Woon- en leefklimaat

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de plangebieden is het nodig om de verwachte geurhinder te evalueren. Deze evaluatie betreft zowel de voorgrondbelasting[3] als de achtergrondbelasting[4]. Beide kunnen worden berekend met V-Stacks-gebied.

De achtergrondbelasting is voor dit onderzoek opnieuw uitgerekend. Hierbij is gebruik gemaakt van het meest actuele BVB-bestand en de gegevens van de gebiedsvisie Eersel (2009). Gegevens over de achtergrondbelasting worden in het kader van dit onderzoek gebruikt ten behoeve van een beoordeling van het leefklimaat.

De voorgrondbelasting is ook met V-Stacks-gebied bepaald en met de uitkomsten zijn geurcontouren in beeld gebracht.

2.2. Belangen van veehouderijen

Zoals op bijlage 1 is weergegeven zijn er verscheidene veehouderijbedrijven op enige afstand van de plangebieden gelegen. Deze veehouderijen worden beschermd tegen geurgevoelige objecten, in die zin dat de rechten van veehouderijen, die kunnen worden ontleend aan de vigerende vergunning, moeten worden gerespecteerd. De geurcontouren geven de vergunde rechten en daarmee de belangen van de veehouderijen weer.

2.3. Werkwijze

De geurcontouren van de omliggende veehouderijen zijn berekend vanaf de bouwblokken. De door de gemeente Eersel aangeleverde gegevens zijn als uitgangspunt genomen voor de begrenzing van de bouwblokken. De berekeningen zijn uitgevoerd in het programma V-stacks gebied. Van de bedrijven zijn bronbestanden aangemaakt waarin de parameters, gemiddelde gebouwhoogte, schoorsteenhoogte, diameter en de uittreesnelheid, op defaultwaarden zijn gesteld. Naast deze parameters is de vergunde emissie per bedrijf ingevoerd.

---

[3] Met de *voorgrondbelasting* wordt de geurbelasting bedoeld van díe veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.

[4] Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

3. Resultaten

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven moeten de plangebieden in de kern Wintelre op de volgende aspecten worden beoordeeld:

- Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object). Bij de beoordeling of het leefklimaat ter plaatse van de geplande woningbouw acceptabel is, dient de geurbelasting veroorzaakt door de individuele bedrijven (voorgrondbelasting) en de geurbelasting op het plangebied veroorzaakt door alle veehouderijen samen (achtergrondbelasting) in beeld te worden gebracht. Beoordeeld moet worden of de belasting acceptabel is.
- Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

3.1. Plangebied E23

Belangen Veehouderijen

Het betreft hier een inbreidingslocatie die niet als woningbouwlocatie is aangemerkt op de geurverordeningskaart. Aangezien het plangebied als toekomstige kern gezien kan worden is er in het beginsel uitgegaan van een norm van 3 ou_E/m^3. Zoals genoemd is er voor omliggende bedrijven met dieren waarvoor geuremissiefactoren gelden, de geurcontour met de norm van 3 ou_E/m^3 in beeld gebracht. Voor veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren gelden, is afhankelijk van het dieraantal de vaste afstand van 100 meter of 50 meter in beeld gebracht.

In bijlage 1 is te zien dat er geen geurcontouren over het plangebied zijn gelegen. Dit betekent dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad.

Beoordeling leefklimaat

- *Voorgrondbelasting*

De voorgrondbelasting van de maatgevende veehouderij, Mostheuvel 28, bedraagt ter plaatse van het plangebied gemiddeld 1,5 ou_E/m^3 (hinderpercentage 5%). Het leefklimaat ten gevolge van de voorgrondbelasting kan dan ook als goed worden beoordeeld. In figuur 1 is de voorgrondbelasting weergegeven.

Figuur 1: Voorgrondbelasting

- *Vaste afstanden*

Binnen vaste afstandscontouren kan <u>geen</u> acceptabel leefklimaat worden gegarandeerd. Er zijn geen vaste afstanden over het plangebied gelegen.

- *Achtergrondbelasting*

Voor de gemeente Eersel is voor dit onderzoek de achtergrondbelasting opnieuw uitgerekend. Daarbij is gebruik gemaakt van de gegevens uit de gebiedsvisie. Uit de berekeningen blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de geplande woningbouw in de huidige situatie gemiddeld 2,7 ou_E/m^3 bedraagt en er dan ook sprake is van een zeer goed woon- en leefklimaat (hinderpercentage <5%). In figuur 2 is de huidige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven. De achtergrondbelasting kan in de toekomst hoger worden dan de huidige achtergrondbelasting. In het voorkeursscenario (norm 3, 7, 14) zou deze op gemiddeld 4,1 ou_E/m^3 ter plaatse van de geplande woningbouw uitkomen (hinderpercentage 6%). Dit komt overeen met een goed woon- en leefklimaat. In figuur 3 is de toekomstige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.

Figuur 2: huidige achtergrondbelasting

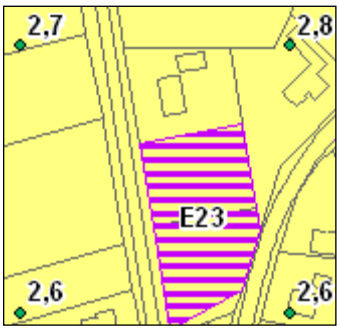

Figuur 3: toekomstige achtergrondbelasting

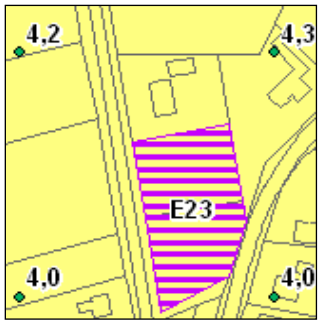

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,5 ou_E/m^3 (hinderpercentage 5%) en een achtergrondbelasting van 2,7 ou_E/m^3 (hinderpercentage <5%) is in de huidige situatie de voorgrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de huidige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,5 ou_E/m^3 (hinderpercentage 5%) en een achtergrondbelasting van 4,1 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) is in de toekomstige situatie de achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de toekomstige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Conclusies plangebied E23

1. De geurcontouren liggen niet over het plangebied. De conclusie hieruit is dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad bij ontwikkeling van het plangebied.

2. De geurbelasting op het plangebied is laag. Dit geldt voor zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting in zowel de huidige als de te verwachten toekomstige situatie. Het leefklimaat wordt beoordeeld als goed op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Aanbevelingen

De woningbouw binnen plangebied E23 kan op grond van het aspect geurhinder worden toegestaan

3.2. Plangebied E24

Belangen Veehouderijen

Het betreft hier een uitbreidingslocatie die niet als woningbouwlocatie is aangemerkt op de geurverordeningskaart. Aangezien het plangebied als toekomstige kern gezien kan worden is er in het beginsel uitgegaan van een norm van 3 ou_E/m^3. Zoals genoemd is er voor omliggende bedrijven met dieren waarvoor geuremissiefactoren gelden, de geurcontour met de norm van 3 ou_E/m^3 in beeld gebracht. Voor veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren gelden, is afhankelijk van het dieraantal de vaste afstand van 100 meter of 50 meter in beeld gebracht.
In bijlage 1 is te zien dat er geen geurcontouren over het plangebied zijn gelegen. Dit betekent dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad.

Beoordeling leefklimaat

- *Voorgrondbelasting*

De voorgrondbelasting van de maatgevende veehouderij, Biemeren 4, bedraagt ter plaatse van het plangebied gemiddeld 2,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%). Het leefklimaat ten gevolge van de voorgrondbelasting kan dan ook als goed worden beoordeeld. In figuur 4 is de voorgrondbelasting weergegeven.

Figuur 4: Voorgrondbelasting

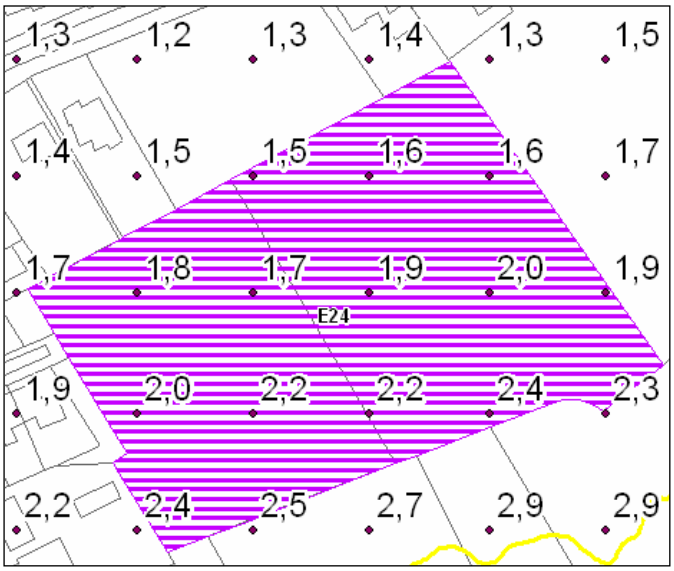

- *Vaste afstanden*

Binnen vaste afstandscontouren kan <u>geen</u> acceptabel leefklimaat worden gegarandeerd. Er zijn geen vaste afstanden over het plangebied gelegen.

- *Achtergrondbelasting*

Voor de gemeente Eersel is voor dit onderzoek de achtergrondbelasting opnieuw uitgerekend. Daarbij is gebruik gemaakt van de gegevens uit de gebiedsvisie. Uit de berekeningen blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de geplande woningbouw in de huidige situatie gemiddeld 3,8 ou_E/m^3 bedraagt en er dan ook sprake is van een goed woon- en leefklimaat (hinderpercentage 6%). In figuur 5 is de huidige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.
De achtergrondbelasting kan in de toekomst hoger worden dan de huidige achtergrondbelasting. In het voorkeursscenario (norm 3, 7, 14) zou deze op gemiddeld 4,5 ou_E/m^3 ter plaatse van de

geplande woningbouw uitkomen (hinderpercentage 7%). Dit komt overeen met een goed woon- en leefklimaat. In figuur 6 is de toekomstige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.

Figuur 5: huidige achtergrondbelasting

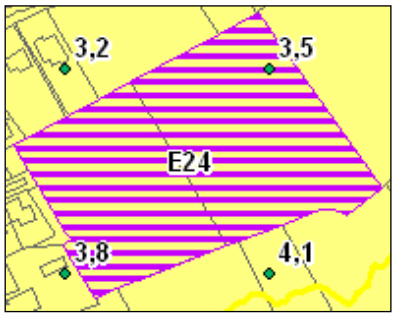

Figuur 6: toekomstige achtergrondbelasting

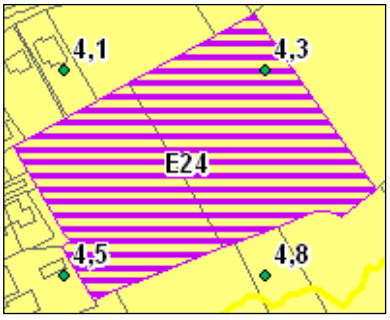

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 2,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) en een achtergrondbelasting van 3,8 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) is in de huidige situatie zowel de voor- als achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de huidige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 2,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) en een achtergrondbelasting van 4,5 ou_E/m^3 (hinderpercentage 7%) is in de toekomstige situatie de achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de toekomstige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Conclusies plangebied E24

1. De geurcontouren liggen niet over het plangebied. De conclusie hieruit is dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad bij ontwikkeling van het plangebied.

2. De geurbelasting op het plangebied is laag. Dit geldt voor zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting in zowel de huidige als de te verwachten toekomstige situatie. Het leefklimaat wordt beoordeeld als goed op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Aanbevelingen

De woningbouw binnen plangebied E24 kan op grond van het aspect geurhinder worden toegestaan.

3.3. Plangebied E25

Belangen Veehouderijen

Het betreft hier een uitbreidingslocatie die niet als woningbouwlocatie is aangemerkt op de geurverordeningskaart. Aangezien het plangebied als toekomstige kern gezien kan worden is er in het beginsel uitgegaan van een norm van 3 ou_E/m^3. Zoals genoemd is er voor omliggende bedrijven met dieren waarvoor geuremissiefactoren gelden, de geurcontour met de norm van 3 ou_E/m^3 in beeld gebracht. Voor veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren gelden, is afhankelijk van het dieraantal de vaste afstand van 100 meter of 50 meter in beeld gebracht.

In bijlage 1 is te zien dat de 1 ou_E/m^3 contour van de veehouderij Groenstraat 7 gedeeltelijk over het plangebied is gelegen. De belangen van de veehouderij Groenstraat 7 wordt echter niet geschaad door realisatie van het plangebied aangezien er andere geurgevoelige objecten, met de norm van 3 ou_E/m^3, dichter bij de veehouderij zijn gelegen.

Beoordeling leefklimaat

- *Voorgrondbelasting*

De voorgrondbelasting van de maatgevende veehouderij, Groenstraat 7, bedraagt ter plaatse van het plangebied gemiddeld 2,9 ou_E/m^3 (hinderpercentage 8%). Het leefklimaat ten gevolge van de voorgrondbelasting kan dan ook als goed worden beoordeeld. In figuur 7 is de voorgrondbelasting weergegeven.

Figuur 7: Voorgrondbelasting

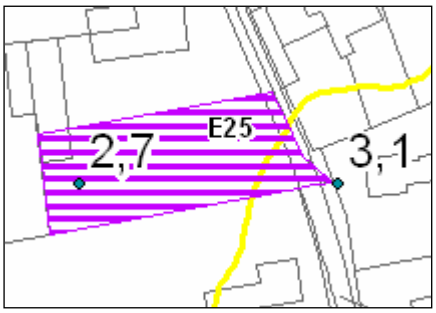

- *Vaste afstanden*

Binnen vaste afstandscontouren kan <u>geen</u> acceptabel leefklimaat worden gegarandeerd. Er zijn geen vaste afstanden over het plangebied gelegen.

- *Achtergrondbelasting*

Voor de gemeente Eersel is voor dit onderzoek de achtergrondbelasting opnieuw uitgerekend. Daarbij is gebruik gemaakt van de gegevens uit de gebiedsvisie. Uit de berekeningen blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de geplande woningbouw in de huidige situatie gemiddeld 3,4 ou_E/m^3 bedraagt en er dan ook sprake is van een goed woon- en leefklimaat (hinderpercentage 6%). In figuur 8 is de huidige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.
De achtergrondbelasting kan in de toekomst hoger worden dan de huidige achtergrondbelasting. In het voorkeursscenario (norm 3, 7, 14) zou deze op gemiddeld 3,9 ou_E/m^3 ter plaatse van de geplande woningbouw uitkomen (hinderpercentage 6%). Dit komt overeen met een goed woon- en leefklimaat. In figuur 9 is de toekomstige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.

Figuur 8: huidige achtergrondbelasting

Figuur 9: toekomstige achtergrondbelasting

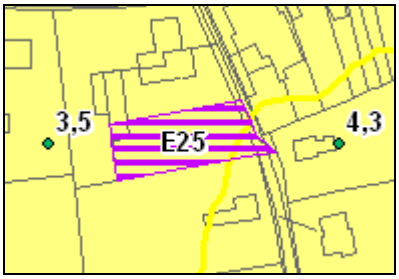

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 2,9 ou_E/m^3 (hinderpercentage 8%) en een achtergrondbelasting van 3,4 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) is in de huidige situatie de voorgrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de huidige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 2,9 ou_E/m^3 (hinderpercentage 8%) en een achtergrondbelasting van 3,9 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) is in de toekomstige situatie de voorgrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de toekomstige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Conclusies plangebied E25

1. De geurcontour van Groenstraat 7 ligt gedeeltelijk over het plangebied. Er liggen echter al andere geurgevoelige objecten met de norm van 3 ou_E/m^3 dichter bij de veehouderij. Er kan worden geconcludeerd dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad bij ontwikkeling van het plangebied.

2. De geurbelasting op het plangebied is laag. Dit geldt voor zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting in zowel de huidige als de te verwachten toekomstige situatie. Het leefklimaat wordt beoordeeld als goed op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Aanbevelingen

De woningbouw binnen plangebied E25 kan op grond van het aspect geurhinder worden toegestaan.

3.4. Plangebied E26

Belangen Veehouderijen

Het betreft hier een inbreidingslocatie die niet als woningbouwlocatie is aangemerkt op de geurverordeningskaart. Aangezien het plangebied als toekomstige kern gezien kan worden is er in het beginsel uitgegaan van een norm van 3 ou_E/m^3. Zoals genoemd is er voor omliggende bedrijven met dieren waarvoor geuremissiefactoren gelden, de geurcontour met de norm van 3 ou_E/m^3 in beeld gebracht. Voor veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren gelden, is afhankelijk van het dieraantal de vaste afstand van 100 meter of 50 meter in beeld gebracht.
In bijlage 1 is te zien dat er geen geurcontouren over het plangebied zijn gelegen. Dit betekent dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad.

Beoordeling leefklimaat

- *Voorgrondbelasting*

De voorgrondbelasting van de maatgevende veehouderij, Mostheuvel 28, bedraagt ter plaatse van het plangebied gemiddeld 1,2 ou_E/m^3 (hinderpercentage <5%). Het leefklimaat ten gevolge van de voorgrondbelasting kan dan ook als zeer goed worden beoordeeld. In figuur 10 is de voorgrondbelasting weergegeven.

Figuur 10: Voorgrondbelasting

- *Vaste afstanden*

Binnen vaste afstandscontouren kan <u>geen</u> acceptabel leefklimaat worden gegarandeerd. Er zijn geen vaste afstanden over het plangebied gelegen.

- *Achtergrondbelasting*

Voor de gemeente Eersel is voor dit onderzoek de achtergrondbelasting opnieuw uitgerekend. Daarbij is gebruik gemaakt van de gegevens uit de gebiedsvisie. Uit de berekeningen blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de geplande woningbouw in de huidige situatie gemiddeld 2,8 ou_E/m^3 bedraagt en er dan ook sprake is van een goed woon- en leefklimaat (hinderpercentage 5%). In figuur 11 is de huidige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven. De achtergrondbelasting kan in de toekomst hoger worden dan de huidige achtergrondbelasting. In het voorkeursscenario (norm 3, 7, 14) zou deze op gemiddeld 4,0 ou_E/m^3 ter plaatse van de geplande woningbouw uitkomen (hinderpercentage 6%). Dit komt overeen met een goed woon- en leefklimaat. In figuur 12 is de toekomstige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.

Figuur 11: huidige achtergrondbelasting

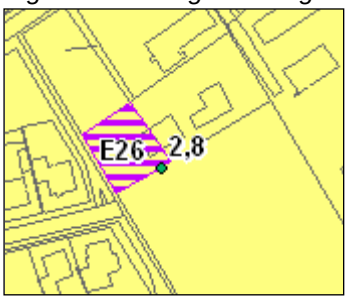

Figuur 12: toekomstige achtergrondbelasting

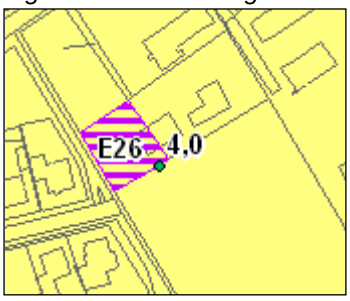

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,2 ou_E/m^3 (hinderpercentage <5%) en een achtergrondbelasting van 2,8 ou_E/m^3 (hinderpercentage 5%) is in de huidige situatie de achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de huidige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,2 ou_E/m^3 (hinderpercentage <5%) en een achtergrondbelasting van 4,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 6%) is in de toekomstige situatie de achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de toekomstige situatie sprake van een goed leefklimaat.

Conclusies plangebied E26

1. De geurcontouren liggen niet over het plangebied. De conclusie hieruit is dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad bij ontwikkeling van het plangebied.

2. De geurbelasting op het plangebied is laag. Dit geldt voor zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting in zowel de huidige als de te verwachten toekomstige situatie. Het leefklimaat wordt beoordeeld als goed op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Aanbevelingen

De woningbouw binnen plangebied E26 kan op grond van het aspect geurhinder worden toegestaan.

Bijlage A Het weten waard

Fred Stouthart (SRE Milieudienst), Rob Scholtens (provincie Noord-Brabant)

De nieuwe Wet geurhinder veehouderij is op 1 januari 2007 in werking getreden. Deze wet is het nieuwe toetsingskader bij aanvragen om een milieuvergunning van veehouderijen. Mestvarkeneenheden en afstandsgrafiek zijn verleden tijd.

Nieuwe landelijke Geurwet veehouderij

Door de nieuwe Wet Geurhinder moeten veehouderijen voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De gemeenten mogen van deze wettelijke normen afwijken en een eigen geurbeleid opstellen. Daarmee biedt de nieuwe wet de mogelijkheid om maatwerk te leveren. Op gebiedsniveau kan worden gezocht naar oplossingen voor knelpunten. De door de gemeente gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebied, bestemmingsplan, reconstructieplan, structuurvisie en dergelijke vormen daarvoor de basis.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)
De systematiek van de Wgv is op hoofdlijn als volgt. De emissie van stankstoffen uit een veehouderijbedrijf wordt berekend in geureenheden: odour units (ou). Hiervoor zijn emissiefactoren opgenomen in de regeling bij de Wgv.
Gegeven de emissie wordt de geurbelasting op een nabij gelegen gevoelig object berekend, bijvoorbeeld op een burgerwoning. Voor het berekenen van die geurbelasting is het verplicht de rekenmodule V-Stacks-vergunning te gebruiken.
De berekende geurbelasting wordt getoetst aan de norm (de maximale belasting die per bedrijf mag worden veroorzaakt). Het wetsvoorstel kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarbinnen een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Voor de hoogte van de wettelijke normen is aangesloten bij de huidige regelgeving (normneutraal) en ze zijn gerelateerd aan de kans op geurhinder die door de omgeving zal worden ervaren.

Gemeenten mogen van de wettelijke normen afwijken binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Dergelijke afwijkende normen gelden alleen in een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebiedsvisie vastleggen. Op basis daarvan wordt de achtergrondbelasting t.g.v. meerdere veehouderijen berekend en wordt een onderbouwing gevonden voor de afwijkende individuele normstelling. De afwijkende normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De gemeenteraad besluit over de verordening. Bij het bepalen van afwijkende normen heeft een gemeente in haar gebiedsvisie ondermeer rekening gehouden met het leefklimaat in relatie tot de geurbelasting ten gevolge van de afwijkende normen.

Geurnormen voor de geurbelasting
Zoals gezegd kent de wet standaardnormen voor de geurbelasting. Afwijkende normen kiezen voor een gebied kan, maar wel binnen een wettelijk vastgelegde bandbreedte. In het schema hieronder zijn tussen haakjes de standaardnormen vermeldt, de waarden links en rechts van de standaardnormen geven de bandbreedte aan waarbinnen de gemeenten mogen afwijken.

De normen in de wet zijn geurconcentraties en worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter (ou/m^3). Sinds de invoering van een Europese standaard voor het uitvoeren van geurmetingen zijn de Nederlandse geureenheden vervangen door odour units. Door de ruime bandbreedte in de wet krijgen gemeenten de mogelijkheid om het eigen geurbeleid echt zelf vorm te geven.

Concentratiegebieden [5] (reconstructie):

binnen bebouwde kom:	0,1 - (3) – 14 ou/m^3
buiten bebouwde kom:	3 - (14) – 35 ou/m^3

Niet-concentratiegebieden:

binnen bebouwde kom:	0,1 - (2) - 8 ou/m^3
buiten bebouwde kom:	2 - (8) - 20 ou/m^3

Vergunningaanvraag [6]

De vergunningaanvraag van een veehouderij moet worden getoetst aan een individuele norm voor de geurbelasting. Dit kan een wettelijke norm zijn of een afwijkende norm die is vastgelegd in de gemeentelijke verordening. Wanneer bekend is aan welke norm getoetst moet worden is de beoordeling van een vergunningaanvraag redelijk eenvoudig en in een beperkte tijd uit te voeren. Met behulp van de rekenmodule voor de vergunningverlening kan de beoordeling binnen anderhalf uur zijn uitgevoerd. Cumulatie van geurhinder hoeft niet meer te worden getoetst.

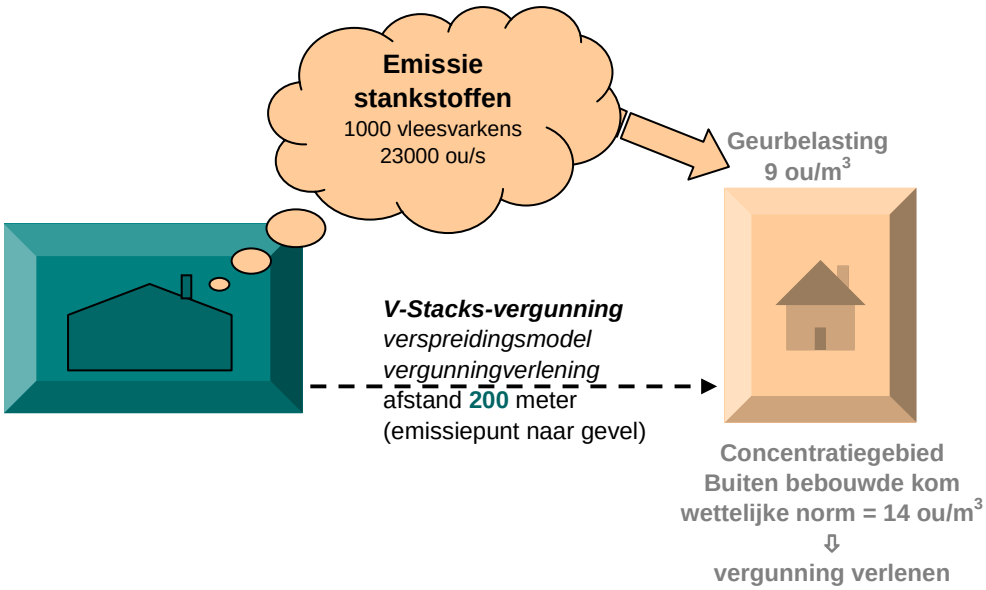

NB. De afstand wordt bepaald door het programma V-Stacks-vergunning op basis van de coördinaten die in het programma moeten worden ingevoerd. Voor de veehouderij zijn dit de emissiepunten van de stallen en voor de woning de gevel

---

5 Concentratiegebieden “Zuid” of “Oost” zijn aangegeven in bijlage 1 bij de Meststoffenwet. Het betreft gebieden met een grote concentratie van (intensieve) veehouderij, vooral gelegen op de zuidelijke en oostelijke zandgebieden in Nederland. Binnen deze gebieden liggen de reconstructiegebieden waarvoor in het kader van de reconstructiewet ruimtelijke plannen zijn opgesteld. Deze reconstructieplannen moeten leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het landelijk gebied. Onderdeel van deze plannen is het aanwijzen van functionele gebieden zoals extensiverings-, verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden.

6 Voor veel dieren zijn geuremissiefactoren beschikbaar en wordt de vergunningaanvraag beoordeeld aan de hand van met V-Stacks-vergunning berekende geurbelasting.
Er is ook een groep dieren waarvoor deze emissiefactoren niet beschikbaar zijn (niet gemeten tot nu toe). Voor deze groep gelden vast afstanden: 100 meter naar een woning in de bebouwde kom en 50 meter naar een woning in het buitengebied. Deze groep van 'vaste afstand dieren' kenden we ook al onder de 'oude' regelgeving dieren. Aangezien deze systematiek vrijwel geheel in de Wgv is overgenomen, worden de vaste afstand dieren in dit bestek niet verder behandeld.

Gemeentelijk geurbeleid
Wanneer een gemeente afwijkende normen wil hanteren voor de vergunningverlening dan moet er veel gebeuren. De afwijkende normen moeten in een verordening worden vastgelegd. De onderbouwing daarvoor moet worden geleverd via een gebiedsvisie. In deze gebiedsvisie wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied weergegeven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied. Voor het opstellen van deze gebiedsvisie is ook een rekenmodule beschikbaar (V-Stacks-gebied). In tegenstelling tot vergunningverlening wordt niet één bedrijf doorgerekend, maar meerdere bedrijven in de omgeving. Dit resulteert in een beeld van de achtergrondbelasting in het gebied. Door in de rekenmodule de individuele normen voor de vergunningverlening aan te scherpen dan wel te verruimen wordt de achtergrondbelasting lager of hoger. De individuele normen verhogen kan een optie zijn in bijvoorbeeld landbouw-ontwikkelingsgebieden (reconstructieplan). Het gevolg is wel dat de achtergrondbelasting hoger zal worden in het gebied wat weer gevolgen heeft voor het leefklimaat (meer kans op geurhinder). De gemeente moet besluiten of dit acceptabel is. Aan de andere kant kan de gemeente besluiten om individuele normen aan te scherpen om een goed leefklimaat te waarborgen ten behoeve van dorpskernen, ontwikkeling van woonwijken of recreatie en toerisme.
Ook de minimum afstanden voor “de vaste afstand dieren” kunnen op basis van een gebiedsvisie naar boven of naar beneden worden bijgesteld.

Zie voor meer informatie de handreiking bij de wet en handleidingen bij de rekenmodules op de Infomil-site van VROM: www.infomil.nl

Het geurbeleid in Nederland
Het algemene uitgangspunt van het geurbeleid is het zoveel mogelijk beperken van geurhinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Dit uitgangspunt vormt samen met het toepassen van het BBT-principe de kern van het geurbeleid.
Onderdeel van het geurbeleid is dat de lokale overheden de uiteindelijke lokale afweging moeten maken zodat zij rekening kunnen houden met alle relevante belangen om tot een duurzame kwaliteit van de leefomgeving te komen.
Het geurbeleid bestaat uit de volgende beleidslijnen:
• als er geen hinder is, zijn maatregelen niet nodig;
• als er wel hinder is, worden maatregelen op basis van het BBT-principe afgeleid;
• voor bepaalde branches is het hinderniveau bepaald en in een “bijzondere regeling” vastgelegd;
• de mate van (nieuwe) hinder die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

Met nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is, net als in het verleden, sprake van een “lex specialis” een aparte wet voor de veehouderij branche. De Wgv kan gezien worden als een “bijzondere regeling” in de vorm van een wet. Vergunningaanvragen in het kader van de Wgv moeten voldoen aan BBT en de gemeente kan het wettelijke toetsingskader gebiedsgericht aanpassen. Het voorkomen van nieuwe hinder is overigens geen uitgangspunt van deze “lex specialis”